

Leült a karosszékbe, szemben Estivel.

Azt kérdezte:

- Mondd, szeretnéd újra kezdeni az életet?

Kosztolányi Dezső (1885-1936)

Költő, író, újságíró.

Kosztolányi Dezső a modern magyar líra talán legszuggesztívebb költője. Gyermekkorát Szabadkán (ma: Kis-Jugoszlávia) tölti, de egyetemista korától fogva Budapesten él. Huszonegy-két éves korában már ismert költő.

Verseit a nyelvi bravúrok, a játékosság és a – néha groteszk – humor jellemzik. No meg az, hogy lila tintával írja őket.

Kosztolányi 1906-ban életreszóló barátságot köt Karinthy Frigyessel. A legendás, folyton bolondozó párost hamarosan egész Budapest jól ismeri.

Kosztolányi egyetlen politikai vagy irodalmi irányzatnak sem kötelezi el magát. Szerinte az igazi művészet definíciója az esztétika. A versnek egyetlen feladata van, mondja, az, hogy gyönyörű legyen.

Jellegzetes Kosztolányi-téma a boldogság, a boldogság keresése. A költő magát gyakran nevezi boldog és szerencsés embernek: hiszen szeret írni, és ezt meg is teheti.

Az Esti Kornél-novellák prózájának legismertebb darabjai. Sok bennük az önéletrajzi (autobiografikus) elem, Esti tulajdonképpen az író alteregója. Bohém, kozmopolita művész ő, aki ha idejét éppen nem egy Budapest kávéházban tölti, akkor az Osztrák-Magyar Monarchia tájain utazik.

Vendég

- 1 **E**gyszerre csak Esti szobájában **termett**. volt
Nem lehetett látni, hogy kicsoda-micsoda. Azt se lehetett látni, hogy alacsony-e vagy magas.
A szobában **meglehető**s sötét volt. elég
- 5 Leült a karosszékbe, szemben Estivel. Azt kérdezte:
- Mondd, szeretnéd újra kezdeni az életet?
- Nem értem – szólt Esti.
- Azt kérdeztem, szeretnél-e valamely formában **ismét** világra jönni? újra
- 10 - Ó – mondta zavartan Esti, csodálkozva -, az attól függ.
Hogy került ez ide? Ki engedte be? Miért tegezi?
Erre gondolt Esti. De a vendég **nem hagyta szóhoz jutni**. Hogyan jött be?
nem engedte be-
szélni
beszéljünk komolyan
- 15 - Tehát **tárgyaljunk** – szólt. – Állapodjunk meg, hogy újra születsz, és boldog leszel, nagyon boldog.
- Én sohase panaszkodtam. Nem voltam boldogtalan. Boldog is voltam. Már amennyire
20 egy ember lehet.
- Szóval, hatalom kellene?
- Nem.
- Pénz, sok-sok pénz?
- Nem vágyakoztam többre, mint amennyim volt.
- 25 A vendég folytatta:
- Hajlandó volnál újratekdeni a saját életedet?
- Egészen **elűlről**? elejétől (régies)
- Egészen elűlről.
- Megint iskolába járni?
- Igen.

- 31 - Megint lesni a szeretőmet a domboldalon?
 - Igen, igen.
 - Megint kihúzatni ezt a **zápfogat**, és aranyfogat **rossz fogat**
tétni a helyébe? **tétni (régies)**
- 35 - Igen, igen, igen.
 - Hogy megint **ide jussak**, ahol most vagyok? **ide érkezek**
 - Pontosan. Hány éves vagy most?
 - Negyvennégy.
 - **Vedd figyelembe**, hogyha ajánlatom **ne felejtse el**
 elfogadod, negyvennégy évet nyersz. Fehér lapot
 40 hoztam. Csak ki kell töltened.
 - Ezen gondolkoznom kell.
 - Öt percet adok rá.
 Mindketten hallgattak. A vendég **rágyújtott**. **cigarettázni kezdett**
- 45 Arany öngyújtója volt.
 - Döntöttem – **mondotta** Esti, alig néhány **mondta (régies)**
 másodperc után. – Nem.
 - Tessék?
 - Nem, nem.
- 50 - Talán unnád másodszor **az ügyet**? **a dolgot**
 - Soha életemben nem unatkoztam.
 - Nem volt jó az élet? Nem volt érdekes? Nem volt
 szép?
 - Jó is volt. Érdekes is volt. Szép is volt. De...
- 55 - De?
 - De elég volt.
 - Elfáradtál?
 - Nem. De már **túl vagyok** az életem nagyobbik **mögöttem van**
 felén. Közelebb érkeztem a célhoz.
- 60 - Mi a cél?
 - A **megsemmisülés**. **a „nirvána”, a semmivé**
 - Eszerint a halál a föladatod? **válás**
 - Nem a halál, arról nem tudom, hogy micsoda,
 hanem a meghalás. Ezt egyszer el kell intéznem.
- 65 Ez minden ember egyetlen komoly föladata. Ez az
 a nagy vizsga, melyet föltétlenül le kell tennünk.
 Bámulom azokat a csodálatos tanulókat, akik már
 kiállták ezt a vizsgát.
 - Nem félsz tőle?

- 70 - A halottak nagyon jó helyen lehetnek. Legalábbis évezredek óta még egyetlenegy se **kéredzkodett vissza**. akart visszajönni
- Tévedsz, amikor ennyire **megveted**, ami **körötted** lenézed / körülötted
van. Szerényebbnek kellene lenned. Nem szabad (régies)
- 75 **lehetetlent** kívánni. irreális dolgot
- Én nem is kívántam lehetetlent.
- Hát mit kívántál?
- Semmit – kiáltott Esti. – Vagy én hívtalak ide téged? Ki hívott ide most vagy bármikor is?
- 80 Mindig magad jöttél.
- Bocsáss meg – hebegett a vendég.
- Mi bajom volt nekem Nagy Sándor korában? – ordított Esti. – Mi bajom volt nekem XIV. Lajos korában, és a Fáraók és V. Károly és II. Lipót
- 85 korában? Semmi bajom sem volt, semmim se hiányzott. 2000-ben ismét nem fog nekem hiányozni semmi, és 3000-ben se és 5000-ben se. Csak most – üvöltötte -, csak **ittén. Eredj innen, itt (régies) / Menj innen!**
takarodj. Takarodj. (régies)
- 90 - Csöndesebben – figyelmeztette hidegen a vendég.
- Amint előtte állt, egy pillanatra látta az arcát. **Krétafehér** arca volt. Látta a szemét is. Nagy, nagyon fehér
- 95 - Hát – búcsúzkodott a vendég. – Nem sikerült az üzlet. Sebj. Hiába jöttem.
- Úgy látszik – felelte Esti.
- Akkor kiment, gyorsan. Esti utána se **tekintett**. nézett

1932